

**2022–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS ŽEMĖS IR MAISTO
ŪKIO, KAIMO PLĖTROS BEI ŽUVININKYSTĖS
PLĖTROS PROGRAMA**

**I SKYRIUS
PLĖTROS PROGRAMOS PASKIRTIS**

Valstybės veiklos sritis
15. ŽEMĖS IR MAISTO ŪKIS, KAIMO PLĖTRA, ŽUVININKYSTĖ, VETERINARIJA IR ŽEMĖS TVARKYMAS
2021-2030 metų nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) pažangos uždavinių (toliau – uždavinys) įtraukimo į plėtros programą logika
Plėtros programa skirta trims NPP uždaviniams įgyvendinti. NPP uždavinius: 1.14. Didinti žemės ūkio, maisto pramonės, žuvininkystės sektoriuose sukuriama pridėtinę vertę bei konkurencingumą; 2.12. Didinti vietos maisto produktų pasiūlą ir plėtoti veiksmingą jų trumpųjų tiekimo grandinių sistemą; 6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose, tikslinga įgyvendinti kaip susijusius, nes jie priklauso tai pačiai veiklos sričiai ir vienas kitam sudaro prielaidas pokyčiams.
NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas
1.14 uždavinys. Didinti žemės ūkio, maisto pramonės, žuvininkystės sektoriuose sukuriama pridėtinę vertę bei konkurencingumą
NPP uždavinio rodikliai ir (ar) tikslo rodikliai:
1.14.1. Pridėtinė vertė, tenkanti vienai faktiškai dirbtai valandai žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuose, palyginti su Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybėmis narėmis (perkamosios galios standartais) (2019 m. – 16 vieta; 2025 m. – 13 vieta; 2030 m. – 11 vieta). 1.14.2. Lietuviškos kilmės perdirbtų žemės ūkio produktų eksportas, dalis nuo viso žemės ūkio ir maisto produktų eksporto (2019 m. – 42 proc.; 2025 m. – 50 proc.; 2030 m. – 60 proc.).
Problema: Žemės ūkio, maisto pramonės ir žuvininkystės sektorių konkurencingumas atsilieka lyginant su ES bei šalies viduje.
Sprestinios problemos priežastys (išdėstytos prioriteto tvarka):
1. Lietuvos pridėtinė vertė žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuose per dirbtą valandą smarkiai atsilieka nuo ES vidurkio (2019 m. Lietuvos – 8,8 proc., ES – 12,3 proc., pagal perkamosios galios standartus) 1.1. Mažėjantis kapitalo efektyvumas. Per 2015–2017 m. laikotarpį šalyje jau fiksuojamas žemės ūkio bendrojo gamybos veiksnių produktyvumo sumažėjimas (vidutinis metinis pokytis sudarė 0,6 proc.). 1.2. Didėjančios gamybos išlaidos. Per 2005–2018 m. laikotarpį Lietuvos žemės ūkio sektoriuje tarpinio vartojimo išlaidos padidėjo 1,9 karto.

1.3. Teikiamos investicijos nedavė norimo rezultato. ES valstybių ūkiai, išskyrus mažiausio ir didžiausio ekonominio dydžio grupių ūkius, yra geriau apsirūpinę turtu nei Lietuvos.

1.4. Didžiąją dalį eksportuojamos produkcijos sudaro žaliava, o ne perdirbtas produktas. 2020 m. neperdirbtų lietuviškos kilmės žemės ūkio ir maisto produktų eksportas sudarė 58,1 proc. nuo viso žemės ūkio ir maisto produktų eksporto.

1.5. Žemės ūkio subjektų kooperacijos stoka. Lietuvoje tik 12 proc. ūkininkų dalyvauja kooperacijos procesuose.

2. Žemės ūkis rizikingesnis už kitus sektorius.

2.1. Ūkiai sunkiai prisitaiko prie dažnėjančių pavojingų ūkinių gyvūnų ir augalų ligų bei nepalankių klimatinų reiškinių.

2.2. Produkcijos supirkimo kainų svyravimai. Per 2012–2020 m. laikotarpį kainų šuolių ir nuosmukių patyrė visų žemės ūkio rūšių produkcijos gamintojai (skirtingai nuo kitų verslų, žemės ūkis neturi galimybės lanksčiai reaguoti į kainų pokyčius).

2.3. COVID-19 krizė labai paveikė žemės ūkio ir maisto sektorių.

3. Nesutvarkyta inžinerinė infrastruktūra žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriuje (melioracijos statiniai ir žuvininkystės produktų iškrovimo vietos).

3.1. Dėl nepakankamo rekonstravimo darbų finansavimo sparčiai prastėja valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių būklė. 2020 m. nusidėvėjusių valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių buvo 73,37 proc.

3.2. Nesudarytos sąlygos, leidžiančios Lietuvoje iškrauti ir saugoti, eksportuoti didelį kiekį šaldytų vertingų tolimuosiuose rajonuose sugautų žuvų ir žuvų produktų.

4. Sektoriuje neišnaudojami tvarumo metodai konkurencingumui didinti.

4.1. Bioekonomikos apyvarta vidutiniškai auga po 6,8 proc. per metus, kai bendra apyvarta – po 7,9 proc.

4.2. Neišnaudojamas tvarios gamybos potencialas akvakultūros sektoriuje.

4.3. Neišnaudojamas tvaraus ir tausaus žemės ūkio potencialas. Vidurio Lietuvos žemumose nustatyta apie 10 proc. dirvožemių, kurių humusingumas nesiekia 2 proc.

5. Ūkininkų, akvakultūros subjektų, žvejų ir produkcijos perdirbėjų bendradarbiavimo su mokslo atstovais fragmentiškumas, nesukuriantis prielaidų įgyvendinti tęstinų bendrų veiklų.

5.1. Netolygus finansavimas bei veiklų tęstinumo stoka kliudo efektyviai įgyvendinti bendradarbiavimo, keitimosi žiniomis ir inovacijų plėtojimo veiklas. Parama Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos veikloms 2014–2020 m. programiniu laikotarpiu Lietuvoje buvo mažesnė nei vidutinė ES valstybėse – 3,6 proc.

5.2. Neišnaudojamas vietos veiklos grupių, turinčių didžiulės patirties ir kompetencijų, potencialas. LEADER padengia 100 proc. kaimo gyventojų.

5.3. Trūksta kompetentingų verslių darbuotojų. Per 10 m. priimtųjų į žemės ūkio studijų krypties grupės programas universitetuose sumažėjo trečdaliu (33 proc.), o kolegijose – perpus (51 proc.).

6. Žemės ūkis yra mažiausiai skaitmenizuotas sektorius. 2019 m. kaimo vietovėse gyvenančių asmenų kasdien naudojami kompiuteriu 20 proc. punktų mažiau nei miestuose, o internetu – 16 proc. punktų mažiau.

6.1. Duomenų trūkumas (ar jų buvimas atskirose informacinėse sistemose / registruose) ūkio lygmeniu sukelia sunkumų taikant tiksliąją žemdirbystę.

6.2. Neefektyvus žemės ūkio srities valstybės informacinių išteklių valdymas. 2021 m. duomenimis, atvertos 807 žemės ūkio atveriamų duomenų rinkmenos, kai siekis būtų atverti 1 000 (*viešojo sektoriaus žemės ūkio duomenų atvėrimo klausimai iš dalies sprendžiami 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. 971 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninimo plėtros programos patvirtinimo“ (toliau – Valstybės skaitmeninimo PP).*

7. Nepatrauklus sektorius ir jo įvaizdis, trūksta pozityvaus informavimo apie žemės ūkį.

8. Per mažas dėmesys skiriamas veiklos diversifikavimui. 2021 m. duomenimis, alternatyviaja veikla žemės ūkio sektoriuje užsiima tik 0,5 proc. žemės ūkio valdų.

Pažangos priemonės, kuriomis bus sprendžiama problema:

15-001-01-14-01 Nustatyti ir įdiegti į gamybą tvarios žemės ūkio gamybos ir perdirbimo principus, užtikrinant produktyvumą ir konkurencingumą vietos ir eksporto rinkose (*šalinamos 1–8 priežastys*).

15-001-01-14-02 Pagerinti valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių būklę didinant žemės ūkio veiklos konkurencingumą (*šalinama 3 priežastis*).

15-001-01-14-03 Sudaryti sąlygas perspektyvioms, konkurencingoms ir patrauklioms tvarios žvejybos, darnios akvakultūros, saugaus žuvininkystės produktų tiekimo veikloms ir panaudoti mėlynosios ekonomikos teikiamas galimybes žvejybos ir akvakultūros regionuose (*šalinamos 1–6 ir 8 priežastys*).

Pažangos priemonės, numatytos kitose plėtros programose:

Valstybės skaitmeninimo PP pažangos priemonė:

05-002-01-07-04 Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą (*sprendžiama 6.2 priežastis*)

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas.

2.12 uždavinys. Didinti vietos maisto produktų pasiūlą ir plėtoti veiksmingą jų trumpųjų tiekimo grandinių sistemą

NPP uždavinio rodikliai ir (ar) tikslo rodikliai.

2.12.1. Ūkininkų ir šeimos ūkių, kurie tiesiogiai vartotojams parduoda daugiau kaip 50 proc. savo parduotos produkcijos, skaičius (2016 m. – 36 tūkst. vnt.; 2025 m. – 38 tūkst. vnt.; 2030 m. – 40 tūkst. vnt.).

Problema: Neveiksminga trumpųjų tiekimo grandinių sistema neskatina vietos produktų vartojimo bei įsigijimo tiesiogiai iš ūkininkų.

Spręstinios problemos priežastys (*išdėstytos prioriteto tvarka*):

1. Nepakankamai veiksminga trumpųjų tiekimo grandinių sistema.

1.1. Santykinai per mažas perdirbančių savo užaugintą produkciją ūkių skaičius.

1.2. Vieningos ir operatyvios tiekimo sistemos trūkumas maisto grandinėje.

2. Vartotojams trūksta informacijos, kaip ir kur įsigyti šviežių maisto produktų.

3. Vyrauja ekstensyvus ekologinis ūkininkavimo būdas, kuris stabdo siekį iki 2030 m. padvigubinti ekologinius ūkius iki 16,2 proc.

4. Lėta pagamintų pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą produktų plėtra. Iki šiol šioje sistemoje nėra nė vieno mėsos, pieno, grūdų maisto produktų gamintojo.

5. Trūksta investicijų siekiant užsitikrinti produktyvią kokybės ir saugos maisto ir pašarų produktų kontrolę, ligų prognozavimo stebėseną.

Pažangos priemonės, kuriomis bus sprendžiama problema:

15-001-02-12-01 Didinti produkcijos pridėtinę vertę remiant ekologišką, sveikatai palankių ir kokybiškų maisto produktų gamybą bei vartojimą (*šalinamos 1–5 priežastys*).

15-001-02-12-02 Užtikrinti trumpųjų maisto grandinių plėtrą (*šalinamos 1 ir 3 priežastys (papildant pažangos priemonę „Didinti produkcijos pridėtinę vertę remiant ekologišką, sveikatai palankių ir kokybiškų maisto produktų gamybą bei vartojimą“)*).

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas.

6.2 uždavinys. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose

NPP uždavinio rodikliai ir (ar) tikslo rodikliai.

6.2.1. Žemės ūkio sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (2016–2018 m. – 3,1 proc.; 2025 m. – (-3,8) proc.; 2030 m. – (-11) proc.).

6.2.2. Dėl žemės ūkio veiklos išmetamo NH₃ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (2019 m. – (-4,8) proc.; 2025 m. – (-10) proc.; 2030 m. – (-10) proc.).

6.2.3. Agrarinėse teritorijose gyvenančių paukščių populiacijų indekso pokytis (2018 m. – (-0,77) ; 2025 m. – 0; 2030 m. – 0,3 metinis indekso pokytis).

6.2.4. Vidutinio humusingumo plotų žemės ūkio naudmenose dalis reprezentatyvioje šalies teritorijoje (2015 m. – 36,07 proc.; 2025 m. – 39 proc.; 2030 m. – 43 proc.).

6.2.5. Žemės naudmenų ir miškininkystės sektoriuose absorbuotas ŠESD kiekis (2019 m. – (-5,4) mln.t CO₂ ekv.; 2025 m. – (-5,9 mln.t CO₂ ekv; 2030 m. – (-6,8) mln. t CO₂ ekv.).

6.2.6. Sutaupyta žemės ūkio sektoriuje energijos kiekis (2020 m. – 0 GWh; 2025 m. – 272,8 GWh; 2030 m. – 545,6 GWh).

6.2.7. Naudojamų ekologinio žemės ūkio naudmenų dalis nuo žemės ūkio produkcijos gamintojų naudojamų žemės ūkio naudmenų (2019 m. – 8,1 proc.; 2025 m. – 12 proc.; 2030 m. – 16,2 proc.).

Problema: Žemės ūkio, žuvininkystės ir miškininkystės sektoriuose veikla plėtojama per mažai taikant tvarumo ir bioekonomikos principus

Spręstinios problemos priežastys (išdėstytos prioriteto tvarka):

1. Nepakankamai plečiamas tvarus ūkininkavimas. (

1.1. Nesukurta efektyvi motyvacinė sistema, kuri užtikrintų tvarios gamybos vykdymą ir aplinkosaugos standartų laikymąsi siekiant gauti paramą veiklai vykdyti žemės ūkio sektoriuje.

1.2. Žemdirbiai ne visada pajėgūs modernizuoti žemės ir miškų techniką ir technologijas, kad jos atitiktų griežtėjančius ES reikalavimus aplinkos apsaugos ir klimato kaitos srityse.

2. Neefektyvus mažai išskiriančių ŠESD technologijų diegimas, investicijų trūkumas.

2.1. Ribotas ŠESD kiekio mažinimo ir ŠESD absorbavimo priemonių taikymas. Nuo 2005 iki 2019 m. žemės ūkio sektoriaus išmetamų ŠESD dalis bendroje ŠESD struktūroje padidėjo nuo 18 proc. iki 21 proc., o augalininkystės sektoriaus išmetamų ŠESD kiekis padidėjo 28,1 proc.

2.2. Inovatyvaus požiūrio į žemę ir iš jos gaunamą energiją stoka. Lietuvos žemės ūkio dalis visos atsinaujinančios energijos gamyboje (10,3 proc.) yra mažesnė už ES vidurkį 12,1 proc.

3. Įprastinėms žemės ūkio kultūroms sunku prisitaikyti prie besikeičiančio klimato.

3.1. Blogai funkcionuojančios, netobulos melioracijos sistemos neigiamai veikia hidrologinį režimą.

3.2. Nesudarytos galimybės atsparių klimato kaitai produktyvių medynų formavimui.

3.3. Nesudarytos galimybės klimato kaitos poveikį ir ekstremalius jo reiškinius švelninančių ekologinių naudmenų sistemai (gamtinio karkaso) formuoti.

4. Neefektyvus ir nepakankamas kvapų ir oro taršos mažinimo, dirvožemio, vandens apsaugos priemonių taikymas.

4.1. Nėra susidomėjimo tiksliosios žemdirbystės taikymu bei oro taršos mažinimu ir jo kokybės gerinimu. 2005–2019 m. laikotarpiu iš sektoriaus išmesto NH₃ kiekis sumažėjo tik 4,8 proc., kai 2020 m. sumažinimo tikslas buvo 10 proc. ir jis turi būti išlaikytas 2022–2029 m. laikotarpiu.

4.2. Žemės naudmenų pokyčiai erozijai jautriose teritorijose. 2014–2018 m. laikotarpiu Lietuvoje žemės ūkio erozija išaugo apytiksliai nuo 5,4 iki 5,8 mln. t (8,1 proc.)

4.3. Nepakankamai taikoma aplinkosaugos priemonių paviršinių ir požeminių vandens telkinių būklei gerinti ir gerai būklei išsaugoti. Apie du trečdalius visų paviršinių vandens telkinių neatitinka geros būklės reikalavimų, taip pat prastėja ir požeminio vandens kokybė.

4.4. Neišnaudotas akvakultūros aplinkosauginis ir energijos vartojimo efektyvumo potencialas.

4.5. Netiksli jūros paukščių, žinduolių ir netikslinės žuvų priegaudos žvejybos įrankiuose apskaita ir nepakankamos priemonės, kuriomis būtų sumažinta netikslinė jūros paukščių, žinduolių ir žuvų priegauda. Tinkluose gali žūti iki 10–15 proc. visų jūros priekrantėje žiemojančių jūros paukščių.

5. Nepakankamas dėmesys skiriamas biologinei įvairovei išsaugoti (*šios problemos priežastys nagrinėjamos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamos 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programoje prie 6.7 ir 6.8 uždavinių įgyvendinimo problemų*).

5.1. Besikeičiančios žemės naudmenos ir buveinių nykimas. Iš 14 paukščių rūšių, kurių stebėsenos duomenys naudojami Lietuvos kaimo paukščių populiacijų indeksui apskaičiuoti, 2016–2018 m. laikotarpiu 10 rūšių populiacijos mažėjo.

5.2. Nepakankamas kraštovaizdžio mozaikiškumas, invazinių rūšių plitimas bei nesubalansuotos kai kurių laukinių gyvūnų rūšių populiacijos.

5.3. Nepakankamai išvystytas kompensacinis mechanizmas biologinei įvairovei išsaugoti ir atkurti. Praktika agrarinės aplinkosaugos priemonių išmoką sieti su plotais yra neefektyvi ir nelanksti.

5.4. Nepakankamai spartūs žuvų migracijos kliūčių pašalinimo procesai. Dėl esamų užtvankų daugiau nei 1600 ha Lietuvos vandens telkinių, tinkamų gyventi unguriams, yra nežuvinami.

Pažangos priemonės, kuriomis bus sprendžiama problema:

15-001-06-02-01 Pritaikyti aplinkos, klimato kaitos ir kitus valdymo įsipareigojimus bei inovatyvias, tausias technologijas žemės ūkio ir miškininkystės veikloje (*šalinamos 1, 2, 4 ir 5 priežastys*).

15-001-06-02-02 Didinti ŠESD absorbcinius pajėgumus (atkuriant pelkių (durpžemių) hidrologinį režimą) (*šalinama 2 priežastis*).

15-001-06-02-03 Atkurti ir gerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas (*šalinamos 3 ir 5 priežastys*).

15-001-06-02-04 Pritaikyti aplinkos, klimato kaitos ir kitus valdymo įsipareigojimus bei inovatyvias, tausias technologijas jūrų reikalų ir žuvininkystės veikloje (*šalinamos 4–5 priežastys*).

II SKYRIUS FINANSINIŲ PROJEKCIJŲ DALIS

NPP uždavinys	Finansinės projekcijos, tūkst. Eur	Finansavimo šaltiniai
1	2	3
1.14. Didinti žemės ūkio, maisto pramonės, žuvininkystės sektoriuose sukuriama pridėtinę vertę bei konkurencingumą	747120	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP)
	39 817	Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (toliau – EJŪŽF)
	15000	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas

	354122	Prisidedant privataus sektoriaus lėšomis
2.12. Didinti vietos maisto produktų pasiūlą ir plėtoti veiksmingą jų trumpųjų tiekimo grandinių sistemą	10000	EŽŪFKP
	10000	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas
	4200	EJRŽF
	994	Prisidedant privataus sektoriaus lėšomis
6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose ¹	16000	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“
	3360 ²	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti ES fondų lėšomis netinkamą finansuoti PVM
	20960	EJRŽF
	413015	EŽŪFKP
	30000	Modernizavimo fondas
	34718	Prisidedant privataus sektoriaus lėšomis
	Plėtos programos suma iš viso 1699306 tūkst. Eur	

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONIŲ RINKINYS

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis ³ : LRV IP, HP, NRD, RPP
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

15-001-01-14-01	Nustatyti ir įdiegti į gamybą tvarios žemės ūkio gamybos ir perdirbimo principus, užtikrinant produktyvumą ir konkurencingumą vietos ir eksporto rinkose.	1.14. Didinti žemės ūkio, maisto pramonės, žuvininkystės sektoriuose sukuriama pridėtinę vertę bei konkurencingumą	1.7. Skatinti valstybės skaitmeninimą; 4.6. Atgaivinti visuomenei reikšmingą kultūros ir tautinį paveldą ir didinti jo naudojimą visuomenės poreikiams; 7.1. Stiprinti regionų ekonominį augimą, atsižvelgiant į jų potencialą; 7.2. Didinti darbo vietų pasiekiamumą ir viešųjų paslaugų prieinamumą visiems.	Turi būti sklandus žemės ūkio informacinių išteklių numigravimas į valstybinį duomenų centrą.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kultūros ministerija, Aplinkos ministerija (toliau – AM).	Ūkininkų, gaunančių paramą investicijoms, skirtą restruktūrizuoti i bei modernizuoti, be kita ko, išteklių naudojimo efektyvumui gerinti, dalis (proc.).	3,9 2020 m.	4,8	LRV IP, HP „Lygios galimybės visiems. Inovatyvumas (kūrybingumas). Darnus vystymasis“
						Tautinio paveldo produktų skaičius (proc.).	0 2020 m.	20	
						Ūkių, dalyvaujančių įgyvendinant rizikos priemonės, dalis nuo visų paramos gavėjų, gaunančių paramą iš EŽŪFKP investicinėms intervencijoms atlikti (proc.).	5 2020 m.	7	

						Konsoliduotos valstybės informacinių technologijų infrastruktūros dalis, palyginti su visais valstybiniais žemės ūkio informaciniais ištekliais (proc.).	0 2021 m.	100	
						Asmenų, gaunančių paramą konsultacijoms, mokymams, keitimuisi žiniomis vykdyti arba dalyvaujančių Europos inovacijų partnerystės veiklos grupėse, skaičius (vnt).	8000 2021 m.	50 000	
15-001-01-14-02	Pagerinti valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių būklę didinant	1.14. Didinti žemės ūkio, maisto pramonės, žuvininkystės sektoriuose sukuriama pridėtinę vertę				Nerekonstruoti blogos būklės melioracijos statinių (melioracijos	38 2020 m.	27	

	žemės ūkio veiklos konkurencingumą	bei konkurencingumą				grioviai) dalis (proc.).			
15-001-01-14-03	Sudaryti sąlygas perspektyvioms, konkurencingoms ir patrauklioms tvarios žvejybos, darnios akvakultūros, saugaus žuvininkystės produktų tiekimo veikloms ir panaudoti mėlynosios ekonomikos teikiamas galimybes žvejybos ir akvakultūros regionuose	1.14. Didinti žemės ūkio, maisto pramonės, žuvininkystės sektoriuose sukuriama pridėtinę vertę bei konkurencingumą				Subjektų, didinančių išteklių naudojimo efektyvumą gamybos ir (arba) perdirbimo veikloje, skaičius (vnt.).	0 2021 m.	94	HP „Lygios galimybės visiems. Inovatyvumas (kūrybingumas). Darnus vystymasis“
						Inovacijų žuvininkystės sektoriuje, kurioms sudarytos sąlygos (naujų produktų, paslaugų, procesų, verslo modelių ar metodų), skaičius (vnt.).	0 2021 m.	45	
						Naujai sukurtų akvakultūros gamybos pajėgumų dydis (tonos).	0 2021 m.	200 0	

15-001-02-12-01	Didinti produkcijos pridėtinę vertę remiant ekologiškų, sveikatai palankių ir kokybiškų maisto produktų gamybą bei vartojimą.	2.12. Didinti vietos maisto produktų pasiūlą ir plėtoti veiksmingą jų trumpųjų tiekimo grandinių sistemą				Ūkininkų, dalyvaujančių remiamose gamintojų grupėse, gamintojų organizacijose ir kokybės sistemose, remiamose pagal bendrąją žemės ūkio politiką, dalis (proc.).	0,2 2020 m.	1	LRV IP, HP „Darnus vystymasis“
						Ploto, kuriame paskatinta ekologinės akvakultūros gamyba, dydis (km ²).	0 2021m.	50	
15-001-02-12-02	Užtikrinti trumpųjų maisto grandinių plėtrą	2.12. Didinti vietos maisto produktų pasiūlą ir plėtoti veiksmingą jų trumpųjų tiekimo grandinių sistemą				Paramą pagal kokybės sistemas pagamintų maisto produktų vartojimo ikimokyklinio ugdymo įstaigose skatinimą gavusių ikimokyklinio ugdymo	10 2021 m.	47	HP „Darnus vystymasis“

						įstaigų, palyginti su pradine 2021 m. reikšme vienetais, padidėjimas kartais.			
15-001-06-02-01	Pritaikyti aplinkos, klimato kaitos ir kitus valdymo įsipareigojimus bei inovatyvias, tausias technologijas žemės ūkio ir miškininkystės veikloje	6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą; 6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą; 6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti.	AM		Beakcizio kuro normų kiekio mažinimas, palyginti su 2021 m. sunaudojamo 300 mln. l, (proc.).	0 2021 m.	20	LRV IP, HP „Inovatyvumas (kūrybingumas). Darnus vystymasis“
						Žemės, kurioje naudojamos bearimės technologijos, ploto dalis nuo fiksuoto ariamosios žemės ploto 2020 m. (proc.)	12,7 2020 m.	33,9	
						Žemės, kurioje auginami tarpiniai pasėliai, ploto dalis nuo fiksuoto	1,5 2020 m.	5	

						ariamosios žemės ploto 2020 m. (proc.).			
						Mineralinių trąšų naudojimo pokytis (sumažėjimas) , palyginti su 2021 m. (proc.).	0 2021 m.	15	
						Žemės ūkio naudmenų, dėl kurių prisiimti remiami dirvožemį tvarkyti padedantys įsipareigojima i, dalis nuo visų naudojamų žemės ūkio naudmenų (proc.).	2,7 2021 m.	6	
						Žemės ūkio naudmenų, dėl kurių prisiimti remiami įsipareigojima i mažinti išmetamo amoniako kiekį, dalis	3,6 2021 m.	8	

						nuo visų naudojamų žemės ūkio naudmenų (proc.).			
						Žemės ūkio naudmenų, dėl kurių prisiimti remiami vandens kokybę užtikrinti padedantys įsipareigojima i, dalis nuo visų naudojamų žemės ūkio naudmenų (proc.).	0,5 2021 m.	3	
15-001- 06-02-02	Didinti ŠESD absorbcinius pajėgumus (atkuriant pelkių (durpžemių) hidrologinį režimą)	6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą.		AM	Atkurtų pelkių (durpžemių) ploto (nuo fiksuoto Valstybės žemės fondo ploto 371,15 tūkst. ha) dalis (proc.).	0 2021 m.	2,16	LRV IP

15-001-06-02-03	Atkurti ir gerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas	6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą; 6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą. 6.9. Atkurti daugiamečių pievų plotus agroekosistemoje	AM	Žemės ūkio naudmenų, dėl kurių prisiimti valdymo įsipareigojimai, remti biologinės įvairovės išsaugojimą arba atkūrimą, dalis nuo visų naudojamų žemės ūkio naudmenų (proc.)	1,1 2019 m.	5	LRV IP, HP „Darnus vystymasis“
					„Natura 2000“ ploto, dėl kurio prisiimti remiami įsipareigojimai, nustatyti ir finansuojami EŽŪFKP, dalis nuo viso „Natura 2000“ žemės ūkio naudmenų ir miškų ploto (proc.)	1,3 2021 m.	5	
					Ariamosios žemės probleminių agrarinio kraštovaizdžio rajonuose	0 2021 m.	1	

						(šiaurės, vidurio ir pietvakarių Lietuvoje), kuri bent 1 proc. praturtinta biologinei įvairovei svarbiais kraštovaizdžio elementais, ploto pokytis. 1 proc. nuo fiksuoto ariamosios žemės ploto 2020 m. (proc).			
						Buvusių apleistų natūralių pievų, kuriose sudarytos sąlygos palankiai buveinių ir rūšių apsaugos būklei susiformuoti, plotas (tūkst. ha).	0,201 2021 m.	5	

						Natūralių pievų buveinių, kuriose pagal agrarinės aplinkosaugos paramos principus palaikomos palankios sąlygos natūralių buveinių ir saugomų rūšių išsaugojimui, plotas (tūkst. ha).	31,4 2020 m.	50	
15-001-06-02-04	Pritaikyti aplinkos, klimato kaitos ir kitus valdymo įsipareigojimus bei inovatyvias, tausias technologijas jūrų reikalų ir žuvininkystės veikloje	6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose				Vandenų ekosistemos apsaugos ir atkūrimo, įskaitant žvejybos pritaikymą, biologinės įvairovės apsaugos, įskaitant akvakultūros ūkiuose, veiksmų skaičius (vnt.).	0 2021 m.	120	HP „Darnus vystymasis“

Pastabos:

1. Prie pažangos priemonių įgyvendinimo prisidės Europos žemės ūkio garantijų fondo lėšos – 753100 tūkst Eur (bendros tiesioginių išmokų sumos dalis ekoschemoms)
2. Apmokėti RRF projektų patirtą PVM bus galima tik tais atvejais, kai projektų vykdytojai patirs PVM, kurio pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus negalima įtraukti į PVM atskaitą.

3. LRV IP – Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonė; HP – priemonė, kuria prisidedama prie darnios plėtros, inovatyvumo (kūrybingumo) ir (ar) lygių galimybių visiems horizontaliojo principo įgyvendinimo; NRD – Nacionalinės reformų darbotvarkės įgyvendinimo priemonė; RPP – regioninė pažangos priemonė.